

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **R. S.**

skazanego za przestępstwo z art. 177 § 1 k.k. w zw. z art.178a § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. i inn.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 4 kwietnia 2024 r.

wniosku obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 17 października 2023 r., sygn. III Ka 923/22, zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 17 października 2022 r., sygn. X K 956/20

na podstawie art. 532 § 1 i 3 k.p.k.

postanowił

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Zawarty w kasacji wniosek obrońcy skazanego R. S. nie zasługiwał na uwzględnienie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowany jest utrwalony pogląd, że wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku na podstawie art. 532 § 1 k.p.k., jest odstępstwem od zasady bezzwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń (art. 9 § 2 k.k.w.). Zastosowanie wspomnianej instytucji może więc nastąpić tylko wyjątkowo. Kontrola kasacyjna dotyczy bowiem prawomocnego wyroku sądu

odwoławczego, a więc wyroku objętego domniemaniem prawidłowości ustaleń i trafności rozstrzygnięć w nim zawartych.

Szczególne uprawnienie Sądu kasacyjnego wynikające z art. 532 k.p.k. wymaga potwierdzenia, że w sprawie zaistniały szczególne, nadzwyczajne względy nakazujące pozbawienie w tym trybie prawomocnego wyroku atrybutu wykonalności. Powodem ku temu może być zasadność argumentacji przedstawionej na poparcie zarzutów kasacji, stwarzająca wysokie prawdopodobieństwo wydania orzeczenia kasatoryjnego. Okoliczność ta musi być jednak dostrzegalna już „na pierwszy rzut oka”, skoro procedowanie w oparciu o art. 532 k.p.k. następuje przed merytorycznym rozpoznaniem kasacji. Gdy trafność zarzutów podniesionych w kasacji nie jest – na tym etapie – oczywista, samo zwrócenie się z wnioskiem o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku nie uzasadnia odstąpienia od wspomnianej na wstępie zasady bezzwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń (zob. m.in. post. SN z 9.02.2023 r., V KK 681/21).

W oderwaniu od tego, jak zasadność i skuteczność kasacji ocenia sam autor, rozstrzygnięcie w zakresie wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku nie może pomijać – obok kasacji – także wstępnej analizy materiałów przeprowadzonego w sprawie postępowania instancyjnego. Ocena sposobu przeprowadzenia postępowania oraz zapatrywań wyrażonych przez orzekające w sprawie Sądy nie pozwalają – przynajmniej na obecnym etapie procedowania – na wnioskowanie o nieprawidłowości prawomocnego wyroku korzystającego z domniemania jego zgodności z prawem. Należało również uwzględnić, że zarówno prokurator, jak i pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych w pisemnych odpowiedziach na kasację postulowali ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych.

Przekonująca argumentacja oraz waga podniesionych zarzutów należą do istoty i z założenia stanowią element każdej kasacji będącej przecież nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia zmierzającym do usunięcia przez Sąd Najwyższy najpoważniejszych, rażących naruszeń prawa o istotnym wpływie na treść orzeczenia, względnie – orzeczeń obarczonych bezwzględną przyczyną odwoławczą. Jeśli zaś w każdym wypadku wniesienia kasacji od wyroku skazującego na karę bezwzględnego pozbawienia wolności miałyby dochodzić do

wstrzymania jego wykonania, ustawodawca określiłby kasację jako środek o charakterze bezwzględnie suspensywnym, co jednak nie miało miejsca.

Sąd Najwyższy – badając złożony wniosek – nie stwierdził również żadnych doniosłych okoliczności, które mogłyby spowodować nieodwracalność skutków kary w razie jej wykonania, a przez to przemawiać za wstrzymaniem wykonania wyroku mającego walor prawomocności. W szczególności argumentem w tym zakresie nie może być tylko (mniejsza czy większa) dolegliwość dla skazanego związana z koniecznością przystąpienia do odbycia kary pozbawienia wolności (por. postanowienie SN z 7.03.2022 r., IV KK 475/21). Izolacja penitencjarna, w oczywisty sposób rzutująca na sytuację życiową nie tylko skazanego, ale często także osób dla niego najbliższych stanowi bowiem normalne następstwo prawomocnie orzeczonej i podlegającej wykonaniu *in concreto* kary. Instytucja z art. 532 § 1 k.p.k. zastrzeżona została dla innych okoliczności, w szczególności takich, których wystąpienie w sposób nieuzasadniony zwielokrotnia dolegliwość wynikającą z konieczności przystąpienia przez skazanego do wykonania bądź częściowego wykonania wobec niego kary pozbawienia wolności (zob. post. SN z 13.04.2023 r., III KK 109/23). Także i taki przypadek w analizowanej sprawie nie zachodził.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy uznał, że w sprawie niniejszej nie zachodzą dostateczne podstawy do zastosowania nadzwyczajnej instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k.

Dlatego orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[J.J.]

[ms]